

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 8/2024-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] Česká republika, proti postupu Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/125/2013 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 50 000 eur a zároveň ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, ako aj príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5C/125/2013 (konanie vedené pôvodne pod sp. zn. 6C/144/2008) v procesnom postavení žalobkyne 1, ktorá sa spoločne so žalobcami 2 až 4 proti žalovaným domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti presne špecifikovanej v žalobe.

3. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5C/125/2013 zo 6. októbra 2022 bolo konanie proti žalovanej 5 zastavené (výrok I) a zároveň určené, že nehnuteľnosť presne špecifikovaná vo výroku je v podielovom spoluvlastníctve žalobcov (výrok II). Citovaný rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023.

II. Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka argumentuje, že od vyhlásenia rozsudku okresného súdu 6. októbra 2022 sa domáhala opakovane informácie o nadobudnutí právoplatnosti citovaného rozhodnutia, avšak bezvýsledne. Požadovanú informáciu o tom, že rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023, sa dozvedela až z listu Okresného úradu Piešťany, katastrálneho odboru, oddelenia zápisov práv k nehnuteľnostiam z 15. novembra 2023. Z uvedeného dôvodu nemohla sťažovateľka podať ústavnú sťažnosť skôr.

5. Sťažovateľka zdôrazňuje, že namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v období od 13. januára 2004 do 1. februára 2013 a od 26. apríla 2013 do 22. septembra 2023.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných prietáhov v napadnutom konaní vedenom okresným súdom, v ktorom sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne 1, ktoré bolo právoplatne skončené 22. septembra 2023 (bod 3 tohto uznesenia).

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že v konkrétnych okolnostiach veci uplatnil materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd. Berúc do úvahy obsah podania doručeného ústavnému súdu spolu s prílohami, ustálil aj napriek nedokonalostiam vymedzenia návrhu na rozhodnutie v samotnom podaní, že predmetom ústavného prieskumu je postup okresného súdu v napadnutom konaní, ktorý sťažovateľka vystupujúca v procesnom postavení žalobkyne 1 atakuje pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov:

9. Súčasťou stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla ústavná sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu tohto práva, ktorého spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba

domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

10. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva k obsahovo totožnému právu na spravodlivé súdne konanie zaručenému čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Miroslav Mazurek v. Slovenská republika z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

11. Zo samotnej ústavnej sťažnosti, ako aj z príloh k nej priložených vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom zo 6. októbra 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 22. septembra 2023. V čase podania ústavnej sťažnosti (20. december 2023, pozn.) bolo napadnuté konanie okresného súdu právoplatne skončené, takže k porušovaniu označeného práva už nemohlo dochádzať (m. m. IV. ÚS 533/2023). Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že sťažovateľka, ako to sama namieta, sa o nadobudnutí právoplatnosti meritórneho rozhodnutia okresného súdu dozvedela až v novembri 2023. Pre možnosť účinného podania námietky existencie zbytočných prietáhov je totiž, ako to už bolo naznačené, nevyhnutné, aby porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy ešte trvalo, čo v prípade sťažovateľky podávajúcej ústavnú sťažnosť po právoplatnom skončení napadnutého konania nie je splnené.

12. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06, IV. ÚS 116/2021).

13. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

14. Predpokladom na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok: (i) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená, prípadne neprípustná či nespôsobilá na ústavný prieskum z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

15. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, či podaná osobou, ktorá nie je oprávnená na podanie ústavnej sťažnosti, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

16. Pretože ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je zjavné, že v danej veci ide zároveň o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku

na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 383/2019). Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovel žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. januára 2024

Libor Duľa
predseda senátu